

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3205/2026
08.04.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Нинослав Комлушки и Татјана Михајлов, адвокати из ..., против туженог АД за осигурање "Generali osiguranje Srbija" Београд, чији је пуномоћник Немања Алексић, адвокат из ..., ради испуњења уговора, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1370/25 од 19.11.2025. године, у седници одржаној 08.04.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1370/25 од 19.11.2025. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зрењанину П 46/23 од 16.12.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд туженог обавезе да му исплати на име потраживања по закљученим уговорима о осигурању – полисама бр. ..., ..., ..., ... и ..., укупан износ од 35.152.219,00 динара, са законском затезном каматом почев од 24.09.2015. године до исплате, као и да му плати трошкове парничног поступка, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженом на име трошкова парничног поступка исплати 1.941.750,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности одлуке до исплате.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж 1370/25 од 19.11.2025. године, ставом првим изреке, жалбу одбио и потврдио пресуду Вишег суда у Зрењанину П 46/23 од 16.12.2024. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23), па је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Тужилац у ревизији указује да је образложење побијане пресуде нејасно и контрадикторно изреци, тако да се пресуда не може да испита, што је садржај битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку. Међутим, та битна повреда није разлог за изјављивање ревизије у смислу одредбе члана 407. став 1. тачка 2. истог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је по занимању пољопривредник, па је између парничних странака 09.05.2015. године закључено краткорочно осигурање усева и плодова кукуруза, тако да почиње 09.05.2015. године и траје до 01.11.2015. године, по полисама бр. ..., ..., ..., ... и У предметним полисама наведено је да је осигурање закључено у складу са Законом о облигационим односима, Општим условима за осигурање усева и плодова и Посебним условима за осигурање усева и плодова од ризика суше, који су уговарачу уручене и чине саставни део полисе. Меродавна максимална количина падавина у уговореном периоду од 01.05. до 31.08.2015. године, на основу члана 1. Посебних услова и меродавна вишегодишња количина падавина је 193,88 мм, док је меродавно место ПИС Према члану 3. Посебних услова, сматра се да је осигурани случај настао реализацијом осигуране опасности од суше у складу са чланом 3. и то: а) када је на одређеној зони ризика суше забележена меродавна количина падавина (МКР) нижа од меродавне вишегодишње количине падавина (МВКР) за више од 30%, а у сврху прецизног дефинисања сматра се да је меродавна количина падавина нижа од меродавне вишегодишње количине падавина за више од 30% када је износ добијен применом формуле (број 1-МКР/МВКР) изражен у процентима и израчунат са 2 децимална места, виши од 30,01%; б) ако је услед умањења меродавне количине падавина у односу на меродавну вишегодишњу количину падавина те зоне ризика суше дошло до умањења уговореног приноса по јединици површине за више од 10%. На основу одредбе члана 5. став 1. Посебних услова уговорено је да осигурањем, по овим условима, нису покривене штете нити умањење приноса настале услед било ког разлога који није осигурани случај у складу са Посебним условима (тачка 1.) и услед дејства високих температура, неуједначеног распореда падавина током вегетационог периода, недостатка дубинске влаге, неодговарајуће влажности ваздуха и било ког атмосферског и другог утицаја који није ризик суше у складу са чланом 3. Посебних услова (тачка 4.). Како је на предметним парцелама 2015. године остварен нижи принос кукуруза од просечног, тужилац је 01.09.2015. године пријавио туженом штету на усевима и плодовима за културу кукуруз од ризика суше, по предметним полисама, а тужени га је обавестио да не постоји његова обавеза на накнаду настале штете, јер није достигнут минимум од 30 мм дефицита падавина. Тужилац је поднео приговор Комисији за решавање приговора, који је одлуком од 01.02.2016. године одбијен, са образложењем да није испуњен први од два неопходна услова за настанак осигураног случаја, односно није забележен дефицит падавина за више од 30% у односу на меродавну вишегодишњу количину падавина на парцелама које су осигуране. Предлог који је тужилац упутио Народној банци Србије да укине ову одлуку и покрене поступак посредовања поступајући по

приговору упућеном на рад туженог, Народна банка Србије је одбила. На основу статистичког извештаја, најмањи просечни принос кукуруза у Републици Србији био је у 2012. години, иако то није година са најмање падавина. То указује да распоред падавина, уз сличне вредности температуре, је значајан фактор у висини приноса и разлог због ког је принос мањи у 2012. години. Поређењем се види да је 2015. године била нешто већа количина падавина у јулу и августу месецу, а тиме и принос кукуруза, иако су дневне, средње и максималне температуре биле највише у 2015. години. У конкретном случају, уговорне стране су се споразумеле, условима осигурања, чланом 4. став 3. да се сматра да се осигурани случај догодио, уколико је меродавна количина падавина мања од меродавне вишегодишње количине падавина за више од 30%, што значи да је било потребно, за исплату штете, да је у посматраном периоду пало мање од 135,562 мм. Како се у конкретном случају то није догодило, тужени тужиоцу није исплатио осигурану суму, налазећи да осигурани случај није наступио. На метеоролошкој станици ПИС-а у ... измерена је количина падавина за период од 01.05.2015. године до 31.08.2015. године од 194,6 мм, тј. 175,2 мм (када се сведе на декадних максималних 40 мм'). Према подацима објављеним од Републичког завода за статистику, просечан принос кукуруза на нивоу Војводине за 2015. годину износио је 5,8 тона по хектару, а на парцелама тужиоца око 2,5 т/ха. Просек приноса за посматраних 8 година износи 8,24 т/ха, који, стављен у однос са приносом који је тужилац остварио, доводи до закључка да је исти био за 5,74 тоне мањи услед дејства суше. То доводи до укупне количине од 2.224,82 тоне кукуруза на укупној површини од 387,60 хектара које је тужилац осигурао. По цени од 15,80 дин/кг кукуруза, добија се износ од 35.152.219,00 динара, који тужилац потражује од туженог на име закљученог уговора о осигурању. Тужилац, као дужник и тужени су 07.03.2016. године закључили споразум о признању и начину измирења дуга којим констатују да тужилац има дуг по основу неплаћене премије осигурања усева у укупном износу од 2.651.672,00 динара, према предметним полисама, па су тужиоцу одобрена средства за превентивну намену до максималног износа од 1.000.000,00 динара, који износ ће се компензовати са делом дуга, а преостали износ је у обавези да врати у три месечне рате. Тужилац није исплатио дуг по основу неплаћене премије осигурања па је тужени поднео тужбу Основном суду у Зрењанину 13.03.2018. године, ради исплате 3.631.808,40 динара, у парници која није правноснажно окончана. У складу са Општим и Посебним условима за осигурање усева и плодова од ризика суше, на основу количине падавина измереним на мерном месту ... за период 01.05.2015. године до 31.08.2015. године, није дошло до осигураног случаја. Вештачењем је утврђено да појава суше не може да се дефинише само количином падавина, иако количина падавина јесте битан фактор за настанак суше, међутим, изузетно је важан и распоред падавина. Поред падавина, веома битни чиниоци су и температуре, као и количине зимских падавина, те приликом осигурања од суше не би смели да се изоставе ови веома битни чиниоци (на основу мишљења судских вештака).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев тужиоца одбили, применом одредби чланова 143, 897,898, 901. и 902. Закона о облигационим односима, налазећи да се у конкретном случају осигурани случај није догодио, јер у периоду од 01.05.2015. године до 31.08.2015. године није дошло до суше, пошто је измерена количина падавина, у том периоду, била виша од количине која је прописана Посебним условима за осигурање усева и плодова од ризика суше, као саставним делом предметних полиса, на основу којих тужилац тражи исплату накнаду штете.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Појам осигурања прописан је одредбом члана 897. Закона о облигационим односима, тако што се уговором о осигурању обавезује уговарач осигурања да плати одређени износ организацији за осигурање (осигуравач), а организација се обавезује да, ако се деси догађај који представља осигурани случај, исплати осигуранику или неком трећем лицу накнаду, односно уговорену своту или учини нешто друго. Закључење уговора прописано је одредбом члана 901. став 1. истог Закона, тако што је уговор о осигурању закључен кад уговарачи потпишу полису осигурања или листу покрића. Исплата накнаде или уговорене своте прописана је одредбом члана 919. Закона о облигационим односима, тако да кад се догоди осигурани случај, осигуравач је дужан исплатити накнаду или своту одређену уговором у уговореном року који не може бити дужи од 14 дана, рачунајући од дана када је осигуравач добио обавештење да се осигурани случај догодио (став 1.) На основу одредбе члана 143. истог Закона, ништаве су одредбе општих услова које су противне самом циљу закљученог уговора или добрим пословним обичајима, чак иако су општи услови који садрже одобрени од надлежног органа (став 1.). Суд може одбити примену појединих одредби општих услова које лишавају другу страну права да стави приговоре или оних на основу којих она губи права из уговора или губи рокове, или које су иначе неправичне или претерано строге према њој (став 2.).

У конкретном случају, парничне странке су закључиле уговор о осигурању којим се тужени обавезао да тужиоцу исплати осигурану суму (8.150.510,00 динара по полиси бр. 8041138 по којој је тужилац пријавио осигурани случај), тако што је осигурани ризик суша, а саставни део предметних полиса су Општи и Посебни услови за осигурање усева и плодова од ризика суше. Уговорено је да уколико дефицит падавина буде између 0 и 30% не постоји обавеза исплате осигуране суме, што у конкретном случају значи да би осигурани случај наступио да је у посматраном периоду пало мање од 135,562 мм, што се није догодило. Услов за исплату уговорене своте је да се догодио осигурани случај, јер је тада осигуравач дужан да исплати накнаду или своту одређеном уговором, у смислу одредбе члана 919. став 1. Закона о облигационим односима.

Неосновнаи су наводи ревизије тужиоца да су судови, пропуштањем да поступе на начин прописан одредбом члана 143. став 2. Закона о облигационим односима, погрешно применили материјално право. То што су парничне странке закључењем предметног уговора о осигурању, наступање осигураног ризика (суша), дефинисале измереном количином падавина за период од 01.05.2015. године до 31.08.2015. године, као јединим параметром, не значи да је то неправична или претерано строга одредба општих услова у односу на тужиоца, у смислу одредбе члана 143. став 2. Закона о облигационим односима. Неправилно дефинисање појма суше само количином падавина (на основу мишљења судских вештака) јер су, поред падавина, битни чиниоци и температуре, као и количина зимских падавина и њихов распоред, може да буде неповољно и за једну и за другу уговорну страну, у зависности од осталих релевантних фактора које је требало да парничне странке имају у виду при конкретизацији осигураног ризика и њихових параметара у уговореном периоду. Међутим, дејство уговора међу уговарачима је да он ствара права и обавезе за уговорне

стране у смислу одредбе члана 148. став 1. Закона о облигационим односима, и да се испуњење састоји у извршењу онога што чини садржину обавезе, те нити је дужник може испунити нечим другим, нити поверилац може захтевати нешто друго, јер је тако прописано одредбом члана 307. став 1. истог Закона. Због тога тужилац неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку, имајући у виду његов исход.

На основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић